

Vade Farkı Faturaları

Vadeli bir işlemin vade tarihi geldiğinde nakit olarak ya da ters bakiyeli bir işlem tarafından kapatılması gereklidir. Vade tarihinden daha önce ya da daha sonra kapatılması durumunda ilgili cari hesap aşağıdaki yöntemle hesaplanan tutar kadar borçlu veya alacaklı duruma geçer. Bu tutara da **Vade Farkı** adı verilir.

Vade Farkı Hesaplaması= Kapanan Tutar * Faiz Oranı * Gün Sayısı / 30

Yukarıdaki formülde yer alan faiz oranı o cari hesabı borçlandıran / alacaklandıran işlemler sırasında kullanılmış olan ödeme planında yer alan faiz oranıdır ve bu oran aylık olduğu için vade farkı hesaplanırken kapanan tutar, faiz oranı ve gün sayısı birbirleriyle çarpıldıktan sonra 30'a bölünürler.

Gün sayısı ise cari hesabın borcunu vade tarihinden önce veya sonra ödemesi durumunda yapılan "Gün Sayısı= Kapanma Tarihi - Vade Tarihi" işlemi sonucu bulunan gün sayısıdır.

Cari hesabın ödemesinde gecikme var ise vade farkı borç, önceden ödeme var ise alacak verir.

Vade Farkı Faturası

Bir cari hesap için yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı vade farkı oluşmuş ise bunun o cari hesaba faturalanması dolayısıyla tahsil edilmesi gerekir. Bu işlem vade farkı faturası ile yapılır.

Vade farkı faturaları ikiye ayrılır:

Alınan Vade Farkı Faturası: Bu fatura, cari hesabın borcunu vade tarihinden önce ödemesi durumunda o cari hesap tarafından firma için kesilir. Yani bu fatura tutarını hesaplayıp kesmek cari hesabın işidir. Kullanıcı bu faturayı sadece programa girer ve kaydeder. Bu fatura Borç Takip Raporu'nda iki satır halinde yer alır. İlk satır normal bir fatura gibi fatura net tutarı kadar alacak olarak, ikinci satır ise Vade Farkı İşlemi adı altında sadece vade farkı tutarı kadar borç olarak listelenir.

Verilen Vade Farkı Faturası: Bu fatura ise eğer cari hesap borcunu vade tarihinden sonra ödemiş ise firma tarafından hesaplanarak kesilir. Bu fatura da Borç Takip Raporu'na iki satır halinde yansır. İlk satır normal bir fatura gibi fatura net tutarı kadar borç olarak, ikinci satır ise Vade Farkı İşlemi adı altında sadece vade farkı tutarı kadar alacak olarak listelenir.

Bu faturada cari hesaba ait vade farkını otomatik olarak hesaplamak için Tutar alanında F9 menü tuşu yardımı ile "Vade Farkı Hesaplama" seçeneği kullanılarak Vade Farkı Hesaplama Raporu ile hesaplanır. Bu rapora ait filtreler ve kullanılış şekilleri şöyledir:

Döviz Türü: Cari hesaba ait hangi işlem dövizle yapılmış işlemlere vade farkı uygulanmak isteniyorsa o döviz türü seçilir.

Güncelleştirme: Güncel ve Borç Kapama seçeneklerini içerir.

Bu filtrede **Güncel** seçeneği seçilirse, Borç Takip penceresiyle ilgili hiçbir işlem yapılmadan rapor alınır. **Borç Kapatma** seçildiği zaman ise rapordaki İşlem Tarihi filtresindeki tarih itibarıyla ve Borç Kapama filtresindeki seçime uygun olarak tüm işlemler kapatılır ve oluşan bakiye, aynı tutarda ters bir satır ile sıfırlanır.

Borç Kapama: "İşlem Yapılmayacak ", "Kapanmamışlar Kapatılacak", "Tümü Kapatılacak" seçeneklerini içerir.

Bu filtrede **İşlem Yapılmayacak** seçeneği ile borç takip penceresiyle ilgili hiçbir işlem yapılmadan rapor alınması sağlanır. **Kapanmamışlar Kapatılacak** seçilirse, borç takip penceresinde kapatılmamış olan tüm işlemler kapatılarak rapor alınabilir. **Tümü Kapatılacak** seçildiğinde ise borç takip penceresindeki kapatma hareketleri dikkate alınmadan FIFO yöntemine göre tüm hareketler kapatılır.

İşlem Tarihi: Hesaplama yapılırken bu filtrede verilen tarih aralığında girilmiş olan işlemler göz önüne alınır.

Bütün filtreler uygun şekilde seçildikten sonra alınan raporda cari hesabın borç ya da alacak bakiyesine bakılmaksızın bir vade farkı hesaplanır.

Eğer hesaplanan vade farkı o cari hesap için alacak bakiyesi veriyorsa faturaya aktarım yapılmaz. Çünkü kesilen fatura verilen vade farkı faturası olduğundan bu faturaya aktarılan vade farkları bakiyeleri borç olmalıdır ki o fatura cari hesap tarafından firmaya kesilebilsin.

Vade Farkı Hesaplama Raporu'nda hesaplanmış olan vade farkı tutarı cari hesap için borç bakiyesi veriyorsa faturaya aktarılır. Aktarım yapılırken genellikle bir ödeme planı eklenir. Çünkü bu fiş de sonuçta bir faturadır ve zamanında ödenmesi gerekmektedir. Bunun için yeni bir ödeme planı sistem tarafından eklenir. Eklenen ödeme planına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Kodu: VFF-0001

Günler: Hepsi

Faiz Oranı: Cari hesap kartında daha önceden bir ödeme planı tanımlı ise o ödeme planının faiz oranı burada kullanılır. Eğer cari hesap kartında bir ödeme planı tanımlı değilse ya da tanımlı olan ödeme planında faiz oranı 0 ise o zaman vade farkı faturası sırasında eklenen ödeme planının da faizi 0 olur.

Satırlar: Bu ödeme planı tek satırlık bir ödeme planıdır. Formül alanında P1 (KDV dahil işlem tutarı) parametresi bulunur. Gün alanında ise aşağıdaki formüle göre hesaplanmış olan bir sayı bulunur.

Ortalama = Vade Farkı1 * Vade Tarihi1 + Vade Farkı2 * Vade Tarihi2+.....

Vade Tarihi Vade Farkı1+Vade Farkı2+.....

ve Ortalama Vade Tarihi > Fatura Tarihi olmak üzere,

Gün Sayısı = Ortalama Vade Tarihi - Fatura Tarihi

Ortalama vade tarihi fatura tarihinden küçük ise gün sayısı negatif çıkacağından bununla ilgili bir ödeme planı getirilmeyecektir.

Ortalama vade tarihi hesaplanırken kullanılan vade farklarından alacak olanlar ortalama vade tarihi hesabı işlemine (-) olarak girer.

Ortalama gecikme nasıl hesaplanır?

Cari hesabın ortalama gecikmesi ve bizim (firmanın) ortalama gecikmesi şeklinde ikiye ayrılır. Her ikisi de aynı formül kullanılarak hesaplanır.

Aralarındaki tek fark farklı işlem grupları için hesaplama yapılmasıdır.

Cari hesabın ortalama gecikmesi:

Cari hesaba ait işlemlerin birbirini kapatması sonucunda oluşan ortalama gecikmedir. Cari hesaba ait işlemlerin hangileri olduğu aşağıda verilmiştir.

Bizim (firmanın) ortalama gecikmemiz:

Firmaya ait işlemlerin birbirini kapatması sonucunda oluşan ortalama gecikmedir.

e-Fatura / e- Arşiv Faturası Türündeki Vade Farkı Faturaları

Vade farkı faturasının ne şekilde kesileceği Cari Hesap alanında yapılan seçime göre değişkenlik gösterir.

Seçenekler şunlardır:

- Kağıt Fatura
- e-Fatura
- e-Arşiv Faturası
- e-Arşiv İnternet Faturası

Kağıt Fatura: Faturaya (alınan hizmet faturaları hariç) seçilen cari hesap e-Fatura kullanıcısı değil ise kağıt fatura kesilebilir.

e-Fatura: Firma / işyeri e-Fatura ve e-Arşiv kullanıcısı olsun olmasın, faturaya seçilen cari hesap e-Fatura kullanıcısı ise bu seçenek gelir. e-Fatura kullanıcısı (alınan hizmet faturaları hariç) kağıt fatura kesemez.

e-Arşiv: Firma e-Fatura ve e-Arşiv kullanıcısı, faturaya seçilen cari hesap e-Fatura kullanıcısı değil ise bu seçenek gelir.

e-Arşiv İnternet: Firma e-Fatura ve e-Arşiv kullanıcısı, faturaya seçilen cari hesap e-Fatura kullanıcısı değil ve de şahıs şirketi ise bu seçenek gelir.

e-Fatura / e-Arşiv / e-Arşiv (internet) faturası türündeki vade farkı faturalarında, KDV oranı "0" ise ve Toplam KDV alanı boş ise, KDV muafiyet sebebinin belirtilmesi zorunludur.